

Det var en gång...

- **en praktisk studie om kreativitet och styling av sagokarakterer**

Nina Nordström

Anni Svanfors

Examensarbete för estenom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för skönhetsbranschen

Vasa 2012

EXAMENSARBETE

Författare: Nina Nordström
Anni Svanfors

Utbildningsprogram och ort: Skönhetsbranschen, Vasa

Handledare: Erja Halmesmäki-Hansson
Anna-Lotta Mörk

Titel: Det var en gång... - en praktisk studie om kreativitet och styling av sagokaraktärer.

Våren 2012

Sidantal 41

Bilagor 0

Sammanfattning

Syftet med detta examensarbete är att kreativt styla och fotografera fem modeller till på förhand utvalda sagokaraktärer. Vi kommer att sammanställa bilderna till en inspirationsbok, som visar hur man kreativt kan tolka traditionella sagokaraktärer på ett nytt sätt. Arbetet ger oss en möjlighet att vidareutveckla kunskaperna som vi har samlat under utbildningens gång. Inspirationsboken visar konkret vårt kunnande, men den kan även användas av såväl branshmänniskor som andra i behov av inspiration.

Arbetets utgångspunkter handlar om kreativitet, styling, makeup och hår. I arbetets bakgrund sammanfattas sagorna som valts och sagokaraktärerna beskrivs kort. Skillnaden mellan folksagor och fabler tas även upp samt historia om sagor. Styling av karaktär, bildkomposition och fotografering användes som datainsamlingsmetoder medan bildanalys användes som dataanalysmetod.

I resultatredovisningen presenteras tre bilder av varje karaktär, stylingen i sin helhet beskrivs, även val av kläder, makeup, frisyra och miljö motiveras samt analyseras. För att lyckas göra nya, kreativa tolkningar av karaktärer ska man undvika att förlita sig på stereotyper. Vårt resultat visar även att det är viktigt att stylingen – kläderna, makeuren och håret – bildar en helhet där ingen del är viktigare än en annan, utan de olika delarna framhäver och förstärker varandra.

Språk: Svenska   Nyckelord: kreativitet, styling

BACHELOR'S THESIS

Authors: Nina Nordström
Anni Svanfors
Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vaasa
Supervisors: Erja Halmesmäki-Hansson
Anna-Lotta Mörk

Title: Once upon a time - a practical study on creativity and
styling of fairytale characters

Spring 2012

Number of pages 41

Appendices 0

Summary

The purpose of this thesis is to creatively style and photograph five models as previously chosen fairytale characters. We will assemble the pictures in an inspirational book that shows how to creatively interpret traditional characters in a new manner. The study gives us the possibility to develop the skills gathered during our time of education. The inspirational book concretely shows our skills, but can also be used by people in the beauty industry as well as others in need of inspiration.

The theoretical basis addresses creativity, styling, makeup and hair. In the theoretical background the chosen fairytales are summarized and the characters are briefly described. The difference between folklore and fables is brought up as well as the history of fairytales. Styling of characters, picture composition and photography were used as data collection methods and picture analysis was the data analysis method.

In the result presentation three pictures of every character are presented, the styling as a whole is described, and choices of clothing, makeup, hairdos and the environment are justified and analyzed. In order to successfully make new, creative interpretations of characters one mustn't rely on stereotypes. Our result also shows that it is important that the styling – clothes, makeup and hair – creates an ensemble where no part is more important than another, but the different parts intensify and strengthen each other.

Language: Swedish

Key words: creativity, styling

Innehåll

1 Inledning	1
2 Syfte	3
3 Arbetets utgångspunkter	4
3.1 Kreativitet	4
3.2 Styling	5
3.3 Makeup	6
3.4 Hårstyling	9
4 Arbetets bakgrund	11
4.1 Folksagor och fabler	11
4.2 Den lilla sjöjungfrun	12
4.3 Snövit	13
4.4 Alice i Underlandet	13
4.5 Pinocchio	14
4.6 Vargen och Rödluvan	15
5 Tidigare forskning	17
6 Undersökningens genomförande	21
6.1 Styling av karaktär	21
6.2 Bildkomposition och fotografering	21
6.3 Bildanalys	23
6.4 Undersökningens praktiska genomförande	25
7 Resultatredovisning och tolkning	27
7.1 Den lilla sjöjungfrun	27
7.2 Den elaka styvmodern i sagan om Snövit	29
7.3 Alice i Underlandet	31
7.4 Pinocchio	33
7.5 Rödluvan	35
8 Kritisk granskning	37
9 Diskussion	40
Litteratur	

1 Inledning

”Långt ute i havet är vattnet så blått som bladen på den vackraste blåklint och klart som kristall. Men det är mycket djupt, så djupt att inget fartyg kan ankra och man måste stapla många kyrktorn på varandra för att de skulle räcka från botten till vattenytan. I det djupet bor havsfolket. (Andersen, 1997, 35).”

Då man var riktigt liten var det viktigt med bilder i sagoböckerna. Mamma eller pappa pekade på bilderna, samtidigt som de berättade vad som hände i sagan. Ju äldre man blev, desto mindre behov hade man av bilderna som fanns i böckerna. Sagornas karaktärer fick ett eget liv i fantasin och de blev vackrare - eller mer skrämmande - än en tecknad bild någonsin kan bli.

Våra favoritminnen från barndomen är sagostunderna med en förälder – man fick krypa in under täcket, lyssna till en spännande berättelse, för att sedan somna in och drömma vidare om prinsar och prinsessor. Sagor är ändå inte bara till för barn. Fantasihistorier, såsom *Sagan om ringen*, *Harry Potter* och berättelserna om *Narnia*, är många vuxnas favoriter. Vi njuter fortfarande av att ibland få försvinna in i fantasins värld och glömma verkligheten för en stund.

Syftet med detta examensarbete är att kreativt styla och fotografera fem modeller till på förhand utvalda sagokaraktärer. Vi kommer att sammanställa bilderna till en inspirationsbok, som visar hur man kreativt kan tolka traditionella sagokaraktärer på ett nytt sätt. Arbetet ger oss en möjlighet att vidareutveckla kunskaperna som vi har samlat under utbildningens gång. Inspirationsboken visar konkret vårt kunnande, men den kan även användas av såväl branskmänniskor som andra i behov av inspiration.

I vårt examensarbete ville vi inkludera fantasi och kreativitet. Därför har vi valt ut fem stycken sagokaraktärer som vi har stylat. För att relatera detta arbete till vår bransch, samt för att visa prov på vår personliga kreativitet och kunskap, fick karaktärerna en modern twist. Vi har blivit inspirerade av TV-programmet

America's next top model, olika modetidningar samt filmer som t.ex. *Alice i Underlandet*.

Sagofigurerna valde vi ut genom att lista så många kända sagor vi kunde och därefter gallrade vi ut de sagor som vi båda kände väl till. Av dem valdes fem favoritsagor: *Den lilla sjöjungfrun*, *Snövit*, *Alice i Underlandet*, *Pinocchio* samt *Vargen och Rödluvan*. Avgörande för valet av sagor var också att de utvalda karaktärerna inte fick påminna för mycket om varandra. Valen föll på en ond karaktär (styvmodern i sagan om *Snövit*), en manlig karaktär (*Pinocchio*), ett havsväsen (*Den lilla sjöjungfrun*), ett barn (*Rödluvan*) och en karaktär vars karaktärsdrag inte beskrivs i sagan (*Alice i Underlandet*). Till sist läste vi sagorna och plockade ut fakta om karaktären i varje saga. Då vi hade samlat information om huvudpersonerna började vi bearbeta materialet för att kunna skapa vackra, kreativa bilder.

2 Syfte

Syftet med detta examensarbete är att kreativt styla och fotografera fem modeller till på förhand utvalda sagokaraktärer. Vi kommer att sammanställa bilderna till en inspirationsbok, som visar hur man kreativt kan tolka traditionella sagokaraktärer på ett nytt sätt. Arbetet ger oss en möjlighet att vidareutveckla kunskaperna som vi har samlat under utbildningens gång. Inspirationsboken visar konkret vårt kunnande, men den kan även användas av såväl branskmänniskor som andra i behov av inspiration.

3 Arbetets utgångspunkter

Arbetets utgångspunkter är kreativitet, styling, makeup och hårstyling. Vi har fördjupat oss i ämnena för att senare kunna tillämpa kunskapen i stylingen av sagokaraktärerna.

3.1 Kreativitet

Det kan låta otroligt att säga att kreativitet är en egenskap som finns på samma sätt hos alla. Många tror att kreativitet är en gåva som endast vissa människor benådots med – konstnärer, musiker, författare etc. Ofta "delegeras" kreativiteten till speciellt utvalda individer, som i sin tur blir högmodiga över sina förmågor. Det är inte ovanligt att en konstnär anser att han själv begåvat sig med sin förmåga och att denna missuppfattning sedan späds på av andra människors avund. Förmågan att vara kreativ finns hos alla människor, men det är bara vissa som använder sin kreativitet. (Ewalds, 1988, 18).

Man brukar kalla allt som är överkligt och som således inte är relevant för det verkliga livet för föreställning eller fantasi. I själva verket är det fantasin som möjliggör kreativitet inom kultur, vetenskap och teknik. Allt runt omkring oss, skapat av mänsklig hand, är en produkt av fantasin – innan produkten har förverkligats har den satts samman av någons fantasi, med hjälp av nya idéer. (Vygotskij, 1995, 13-14).

En vanlig missuppfattning är att kreativitet och intelligens skulle gå hand i hand. Det är viktigt att förstå att kreativitet och intelligens/genialitet är två helt olika saker - det finns många otroligt intelligenta människor som inte är det minsta kreativa. Denna observation betyder dock inte att kreativitet inte kräver kunskap! Att veta vad man vet är grunden till all problemlösning. Att veta vad man *inte* vet och kunna se bortom sina begränsningar är grunden för kreativitet. (Sahlin, 2001, 35).

Kreativitet kräver att man är målinriktad, att man har för avsikt att lösa ett specifikt problem. Ingen skulle kalla en person som av en slump funnit en ny lösning eller uppfinning till ett problem för kreativ. Slumpen kan i många fall vara till stor nytta, men om inte avsikten att besvara en fråga redan finns där, finns heller ingen kreativitet. (Sahlin, 2001, 56).

Kunskap är en tillgång om vi vill vara kreativa. Det finns förstås situationer där en ny kreativ idé inte kräver mycket kunskap, men ju mer komplicerat ett problem är, desto mer kunskap förutsätter en ny kreativ lösning. (Sahlin, 2001, 148).

Man kan tala om fyra faser i en kreativ process. Under *förberedelsefasen* samlar man kunskap om det aktuella problemet. Man tar reda på fakta och får samtidigt en bild av vad man inte vet. Denna fas ger dock ingen lösning på problemet och man slutar medvetet att ägna sig åt det. *Inkubationsfasen* är en tid då det undermedvetna bearbetar materialet som man har fått från förberedelsefasen. Idéer och tankar blandas med gamla erfarenheter och kombineras på nya sätt. Om denna fas är framgångsrik är nästa fas *illuminationsfasen*, som enklast kan beskrivas som en aha-upplevelse, en lösning på problemet. I *verifikationsfasen* prövar man sedan de idéer som man har fått för att se om de löst problemet. (Sahlin, 2001,51-52).

3.2 Styling

Det är inte alltid meningen att modebilder i tidningar ska ses som konkreta uppmaningar till hur man ska se ut. Stylisten har kanske fått riktlinjer om hur bilden ska se ut eller vilket budskap den ska ha, men sedan är det stylistens kunskap, kreativitet och känsla som gäller. Kläderna och make-upen förhöjer varandra och hjälper till med att skapa en viss stämning i bilden. Beroende på stylingen kan bilderna bli vackra och stämningsfulla, tuffa, roliga, spännande... (Ljung, 2002, 84).

För att ta fram de bästa sidorna hos en modell är färger något man bör ta hänsyn till – både i kläder och make-up. Då modellen bär de rätta nyanserna och

den rätta färgskalan, kommer ögonens klarhet och egen färg att förstärkas, hyn får lyster och eventuella linjer syns mindre. Det viktigaste är att bestämma om modellen passar bättre i varma eller kalla färger och att komma ihåg att varje färg finns i en kall och en varm nyans. (Söderberg & Wigur, 2006, 8).

Stylisten kan ta olika färger till hjälp för att förstärka en stämning i bilden. Färger kan väcka uppmärksamhet, upphetsa eller irritera. Röd färg upplevs vara den aktivaste och grön den mest passiva färgen. Ljusa, kalla färger skapar en lättare stämning, emedan varma, mörka färger känns tunga. Aktiva, varma färger förefaller närma sig åskådaren, då kalla färger tycks distansera sig. (Vaara, 2010, 63).

Kläder berättar mycket om sin bärare. Genom klädval kan man signalera om social tillhörighet, yrke, ålder, intressen etc., allt beroende på hur mycket betraktaren klarar av att avläsa. Faktum är att man blir dömd efter hur man ser ut – både på gott och ont. (Thulin, 2006, 6).

”Stil” är något helt annat än ”mode”. Alla passar inte i de senaste trenderna, utan det gäller att plocka ut de modeflugor som fungerar, som passar till stilen och ens kroppsform. Skönhet handlar om att göra det bästa av sin figur och sina linjer, men även om att känna sig självsäker och trivas i de plagg som man bär. (Berghult, 2002, 6).

3.3 Makeup

Då man pratar om makeup är det talesättet ”övning ger färdighet” som gäller. Det finns inga rätta eller felaktiga arbetssätt – erfarenhet och övning ger de bästa resultaten. Att lägga en makeup är inte bara ett mekaniskt arbete, utan en kombination av analysering, produktkunskap, tekniskt kunnande och användning av lämpliga redskap. (Vaara, 2010, 72).

För att lägga en naturlig makeup, som ger ett fräscht intryck, behöver man kunskap om produkter, tekniker och färger. Produkterna ska passa hyn både till färg och konsistens, därtill behövs kunskap om den rätta tekniken för att

applicera en produkt. Då grunden är välgjord är det lätt att på några minuter förvandla en enkel dagsmakeup till en mer dramatisk festmakeup. (Söderberg & Wigur, 2006, 13).

Varenda makeupartist har sin egen arbetsordning – en del börjar med ögonmakeupen och andra med grunden. Vilken ordning man än väljer att lägga sin makeup i, börjar man alltid appliceringen på ett rengjort och återfuktat ansikte. Vanligtvis börjar man med att applicera en foundation för att jämna ut färgen på hyn. Därefter täcker man eventuella blemmor, mörka ringar under ögonen, rödhet i hyn etc. med en concealer. Om man använder skuggning, highlight eller rouge i krämform, appliceras dessa i detta skede. Grunden fixeras sedan med puder och appliceringen av "färger" påbörjas uppifrån och ner, d.v.s. ögonbryn, ögon, läppar. Eventuella skuggningar, highlight och rouge i puderform appliceras ovanpå ansiktspudret. (Vaara, 2010, 73-74).

Makeup kan indelas i tre typer beroende på arbetssätt och ändamål: *förskönande*, *korrigerande* och *karaktärsmakeup*. Förskönande makeup varken formar eller förändrar ansiktsdragen utan ger färg åt ansiktet. För denna typ av makeup används basprodukter såsom foundation, ögonskugga, rouge, läppstift och mascara. Korrigerande makeup förskönar, täcker skönhetsfel och formar ansiktsdragen. För att utföra denna makeup behövs ovannämnda basprodukter och därtill specialprodukter som t.ex. highlight, skuggningsfärg och concealer. Karaktärsmakeup möjliggör för en person att stiga in i en roll. Denna makeup förknippas ofta med de överdrivna sminkningar som används vid teatern, men det kan lika gärna handla om smink till TV-program, photo shoots, maskerader eller svensexor. (Vaara, 2001, 53).

För att lägga en snygg makeup behövs inte en uppsjö av borstar och vippor. Många av produkterna går att applicera med fingrarna, men den rätta penseln kan underlätta arbetet och göra resultatet snäppet proffsigare - det löns att satsa på penslar av god kvalitet. Priset på penseln är riktgivande för kvaliteten, men man kan också göra ett kvalitetstest själv genom att dra penseln över

baksidan av handen. Om stråna spretar åt olika håll är penseln inte av högsta kvalitet. (Campsie, 2000, 37).

Makeupsvampen är en triangelformad svamp av latex som kan användas för att applicera underlagskräm. Svampens form underlättar appliceringen kring ögonen och näsan. Foundationpenseln är en stor, platt pensel med rundad topp, oftast tillverkad av syntetfibrer. Den används till att applicera flytande underlagskräm. Concealerpenseln är en liten, platt, kantig pensel gjord av syntetfibrer. Penseln används för att applicera concealer på små områden för att täcka blemmor. (Campsie, 2000, 37-38; Iman, 2005, 22).

Puderborsten är en stor, fluffig borste som används för att applicera löspuder och solpuder. Puderborsten kan också användas för att borsta bort överflödigt puder från ansiktet för att undvika en dammig look. Pudervippan är en rund kudde som används för att "trycka fast" puder på huden. Rougeborsten är en medelstor borste som används för att applicera rouge och sudda ut skarpa kanter. En rougeborste får gärna vara lite spänstig för en mer exakt applicering. (Campsie, 2000, 38; Iman, 2005, 22; Ljung, 2002, 122).

Ögonbrynspenseln är en liten, styv pensel med sneddad topp som används till att borsta färg på ögonbrynen för en naturlig look. Ögonskuggspenslar finns i många olika storlekar och former, beroende på användningsområde; applicera färg på ögonlocket/under ögat, sudda ut färg etc. Eyelinerpenseln är den allra minsta penseln. Penselns storlek möjliggör en mycket exakt applicering av eyeliner. Läpppenseln är en liten pensel för exakt applicering av läppstift och läppglans. (Iman, 2005, 22; Vaara, 2001, 77).

Det är mycket viktigt att tänka på hygien då man arbetar med kosmetiska produkter, man ska alltså aldrig använda smutsiga redskap då man lägger en makeup och att tvätta eller desinficera händerna är ett måste. Produkter i krämform samt läppstift ska tas med spatel ur burken eller hylsan. Det är även viktigt att tvätta penslarna efter varje gång som man använt dem och man ska vässa alla pennor (läpp- och kajalpennor) före och efter användning. (Davis & Hall, 2008, 108).

3.4 Hårstyling

Hemligheten bakom vackert och välmående hår ligger i att kombinera rätt hårvård med lämpliga produkter. Det är viktigt att välja produkter efter hårtyp – normalt, torrt, fett, behandlat eller blandhår – för att få ett friskt och glansigt hår. Efter att ha tvättat håret med schampo är det viktigt att använda balsam. Balsamet får hårfjällen att sluta sig och hårstråna ser således blanka ut. Utöver schampo och balsam finns specialprodukter såsom hårinpackningar, kurer för hårbotten och leave-in-balsam. (Campsie, 2000, 112-116).

För att en frisyra ska vara hållbar och se snygg ut behövs både bra stylingprodukter, använda till rätt ändamål, och bra redskap. Till de vanligaste stylingprodukterna hör hårmousse, som ger bra stadga och fyllighet till ett fint hår. Moussen appliceras i handdukstorrt hår före föning. Läggningsvätska/stylingspray underlättar stylingen och skyddar håret från värmeskador vid användning av heta stylingredskap. Vax ger struktur till korta frisyrer, men kan även användas för att framhäva lockar i ett längre hår. Gelé kan användas för att skapa en slickad look. Serum innehåller silikon som ger håret en vacker glans och tillfälligt kan stänga kluvna hårtoppar. Hårspray används till sist för att fästa frisyrerna. (Campsie, 2000, 132-135).

Hårborstar finns i en mängd olika modeller med varierande utseende, storlek och material. För att undvika att håret tovar sig är det bra att borsta det före schamponering. Borstar med naturliga borst skadar håret minst, men är för mjuka för att reda ut ett vått eller tjockt hår. Ett bra sätt att tillföra volym är att använda en hålbörste vid föning – hålen tillåter varm luft att strömma genom borsten och gör att håret torkar snabbt och reser sig ända från hårbotten. (Campsie, 2000, 136).

Värmeverktyg underlättar skapandet av olika frisyrer. För att undvika skador på håret bör man använda en produkt med värmeskydd innan man påbörjar stylingen. En hårfön används till att torka och styla håret. För att håret ska se blankt ut ska man rikta luftströmmen i hårstrånas växtriktning. (Campsie, 2000, 139; Campsie, 2001, 60).

För att skapa lockar i håret kan man använda en locktång, värmepolar eller t.o.m. en plattång. Vid användning av locktång gäller grundregeln ju större lockar man vill ha, desto större diameter ska locktången ha. För att skapa hållbara lockar med hjälp av värmepolar måste man låta håret svalna innan man tar ut rullarna. Med en plattång kan man forma håret på många olika sätt – göra håret rakt och glansigt, tillföra volym i roten, böja topparna och skapa mjuka lockar. (Campsie, 2000, 139; Campsie, 2001, 51; Jemella LTD, 2011).

4 Arbetets bakgrund

I arbetets bakgrund har vi skrivit allmänt om ämnena folksagor och fabler. Därtill har vi kort sammanfattat sagorna som vi har valt ut och kort beskrivit sagofigurerna som vi har stylat. Vi valde sagor som vi båda kände väl till, samtidigt som de olika figurerna inte fick påminna för mycket om varandra. Allt för att få varierande bilder till inspirationsboken.

4.1 Folksagor och fabler

En fabel är en kort berättelse som ofta har ett tydligt moraliskt budskap, t.ex. *"den som gapar efter mycket, mister ofta hela stycket"*. Figurerna är ofta förmänskligade djur, det vill säga djur med mänskliga egenskaper, såsom det kungliga, stolta lejonet, den listiga räven och den grymma vargen. Om varandra påminnande fabler har förekommit i olika delar av världen, vilket gör det mycket svårt att fastställa fablernas ursprung. (Nationalencyklopedin, 1991, 85-86).

Folksagor är historier, påhittade främst för att vara underhållande. Folksagotraditionen kan hittas bland alla folk i världen. Kännetecknande för den europeiska sagan är bl.a. fokuseringen på en huvudperson, händelsernas logiska och kronologiska förlopp samt det lyckliga slutet. I kulturer där folksagor av traditionellt slag ännu berättas är folksagan en förströelse för vuxna, oftast berättad av män. (Nationalencyklopedin, 1991, 482).

Redan i Platons skrifter kan man läsa om kvinnor som berättade symboliska historier för sina barn. Sagorna användes för att uppfostra barnen. Under 100-talet e.Kr. skrev filosofen Apuleius sagan *Amor and Psyche*, som var en sorts skönheten och odjuret -saga. Sagan följer samma mönster som de sagor man idag kan hitta i Norge, Sverige, Ryssland och många andra länder. Således har man kunnat dra slutsatsen att denna typ av sagor, där en kvinna befriar en djurlik älskare, har existerat så gott som oförändrade i 2000 år. (von Franz, 1973, 2-3).

Till och med äldre än sagorna om skönheten och odjuret är de egyptiska sagorna skrivna på papyrusrullar. En av de mest kända egyptiska berättelserna är den om bröderna Anubis och Bata. Liknande sagor om två bröder kan läsas i hela Europa än idag. Man har alltså hittat skrifter som är över 3000 år gamla och det otroliga är att historiernas grundmotiv fortfarande är så gott som detsamma. (von Franz, 1973, 3).

Fram till 1600-1700-talen berättades sagor – och berättas fortfarande i avlägsna, primitiva samhällen – både för vuxna och för barn. I Europa var sagor den huvudsakliga underhållningsformen vintertid. Inom de agrikulturella samhällena blev sagoberättandet också en central, andlig händelse. (von Franz, 1973, 3).

4.2 Den lilla sjöjungfrun

H.C. Andersens klassiska saga *Den lilla sjöjungfrun* handlar om havskungens dotter, den lilla sjöjungfrun, som räddar en människoprins som lidit skeppsbrott. Hon kan inte glömma den stilige prinsen och bestämmer sig till slut för att, med den onda sjöhäxans hjälp, bli människa. Häxan berättar att den lilla sjöjungfrun måste gifta sig med prinsen för att få en mänsklig själ. Om prinsen gifter sig med någon annan, brister den lilla sjöjungfruns hjärta och hon förvandlas till skum i havet i följande gryning. Som betalning för trolldrycken tar sjöhäxan den lilla sjöjungfruns tunga. Stum men vacker försöker den lilla sjöjungfrun vinna prinsens hjärta. Prinsen förälskar sig dock i en riktig människoprinsessa och den lilla sjöjungfrun är i fara att bli skum i havet. Hennes systrar försöker hjälpa henne och berättar att hon måste döda prinsen för att bli en sjöjungfru igen. Den lilla sjöjungfrun vill inte skada sin älskade prins, så hon väljer att dö istället. (Andersen, 1997, 35-59).

I början av sagan är den lilla sjöjungfrun 9 år. Då hon ser prinsen för första gången är hon 15 år gammal. Hon beskrivs som det vackraste barnet av systrarna, med sin rena, klarvita hy. Hennes ögon är blå som det djupaste hav och håret är långt och yppigt. Ögonfransarna är mörka, munnen röd och hennes rörelser är vackra och graciösa. (Andersen, 1997, 35-59).

4.3 Snövit

Sagan om Snövit börjar då kungen och drottningen får en liten dotter. Drottningen dör efter förlossningen och ett år senare gifter kungen om sig. Snövits nya styvmor är en vacker men högfärdig kvinna som inte kan tåla att någon är vackrare än henne. Styvmodern har en förtrollad spegel som berättar åt styvmodern vem som är vackrast i landet. Snövit växer upp till en riktig skönhet och en dag svarar spegeln att Snövit är allra vackrast. Styvmodern blir rasande och skickar ut Snövit i skogen tillsammans med en jägare som hon beordrat att ta livet av Snövit. Jägaren tycker synd om Snövit och låter henne springa iväg. Snövit springer djupt in i skogen och hittar de sju dvärgarnas stuga, dit hon också lämnar att bo. Spegeln svarar fortfarande åt styvmodern att Snövit är den vackraste i landet och styvmodern bestämmer sig för att hon är tvungen att döda Snövit på egen hand. Vid det tredje försöket lyckas hon döda Snövit, med ett förgiftat äpple. Dvärgarna lägger Snövits kropp i en glaskista som de vakar över dag och natt. En dag kommer en prins och ser Snövit och han bestämmer sig för att ta kistan med sig. Det händer sig att en av hans kistbärare snubblar och stöten får äppelbiten att lossna ur Snövits hals. Snövit vaknar till liv och förälskar sig i prinsen som ställer till med bröllop. Styvmodern är också bjuden till festen, men hennes lott är att dansa i ett par glödheta järnskor tills hon faller död. (Grimm & Grimm, 2002, 61-72).

Styvmodern i sagan om Snövit är en kvinna som är lika grym som hon är vacker. Hon har varit den vackraste kvinnan i hela kungariket, ända fram tills Snövit växer upp. (Grimm & Grimm, 2002, 61-72).

4.4 Alice i Underlandet

Berättelsen om Alice i Underlandet handlar om en liten flicka, Alice, som under en dag på stranden plötsligt ser en kanin kila förbi henne. Inget konstigt med en kanin, men då kaninen samtidigt pratar för sig själv och tar upp en klocka ur västfickan, så blir Alice nyfiken. Hon följer kaninen till ett hål under en häck och kryper ner, men plötsligt försvinner marken under henne och hon faller ner i en djup brunn. Då Alice landar i en hög av löv och pinnar har hon kommit till en värld där alla är mer eller mindre tokiga. Hon märker att varje gång hon äter

eller dricker något, får det henne att krympa eller växa. Alice träffar många underliga varelser under sin dag i Underlandet, bland andra marsharen, hattmakaren och sjuovaremusen som har suttit på sin tebjudning i två veckor eftersom tiden har blivit arg och sprungit iväg. Hon träffar också kungen, drottningen och hela hovet, som består av en kortlek. Drottningen är otroligt argsint och beordrar halshuggningar åt höger och vänster. Alices dag i Underlandet slutar då hennes syster väcker henne ur hennes alldeles besynnerliga dröm, som hon aldrig kommer att glömma. (Carroll, 1986).

Sagan om Alice i Underlandet berättades för första gången sommaren 1862 för en sjuårig flicka vid namn Alice. Till skillnad från samtida berättelser, som användes för att lära barnen en läxa, är Alice i Underlandet en historia som endast är till för att roa åhöraren/läsaren. Om Alices fysiska karaktärsdrag berättas det egentligen ingenting. Det vi får veta om henne är att hon är en pratglad och snäll, men ganska näsvis liten flicka. Vad som beskrivs mera är världen i Underlandet, vilken är verkligt fascinerande. (Carroll, 1986).

4.5 Pinocchio

Sagan Pinocchio handlar om en liten trädocka med namnet Pinocchio. Han är en mycket olydig trädocka som både ljuger och hittar på rackartyg. Pinocchios pappa, Geppetto, är en snäll och omtänksam gammal man. Geppetto köper en läsebok för sina sista slantar så att Pinocchio ska kunna gå i skola, men Pinocchio är lat och i stället för att gå till skolan så rymmer han. Så snart Pinocchio kommit ut i världen blir han lurad och bedragen, han är naiv och lockas av rikedom. På sin resa träffar han en talande syrsa och en god fe. De försöker lära honom att vara en snäll och flitig trädocka, men Pinocchio lyssnar inte på dem. Han råkar i trubbel många gånger och en morgon när han vaknar så har han förvandlats till en åsna, för det är så det går för olydiga pojkar. Han blir såld till en cirkusdirektör och hamnar att arbeta hårt för att få mat. När han sedan blir halt och oduglig får han en ny ägare som försöker döda honom, men han räddas av den goda fen och blir en trädocka igen. Pinocchio återförenas med sin pappa som har blivit så sjuk att han inte längre kan jobba. Pinocchio tar hand om honom och börjar arbeta för att kunna försörja sin far. Så en dag går

Pinocchios högsta önskan i uppfyllelse; han vaknar på morgonen och är en riktig pojke. (Collodi, 1988).

Pinocchio är gjord av ett helt vanligt trästycke, ett sådant som man eldar med och hans näsa växer då han ljuger. Han är fattig och har inte råd med riktiga kläder, utan hans skor är gjorda av näver, han har en kostym av blommigt papper och en mössa av mjukt bröd. (Collodi, 1988, 7, 25).

4.6 Vargen och Rödluvan

Bröderna Grimms saga om vargen och Rödluvan handlar om en liten flicka som ska föra vin och kakor till sin sjuka mormor. Rödluvans mormor bor inne i skogen, en halv timme från byn. På vägen till mormoderns stuga träffar Rödluvan vargen, men hon blir inte rädd, för hon vet inte vilket farligt djur den är. Vargen lurar Rödluvan till att plocka en bukett blommor åt mormodern, medan han själv springer upp till stugan och slukar den gamla kvinnan. Då Rödluvan senare anländer till stugan och dörren står på vid gavel, får hon en känsla av att allt inte står rätt till. Hon tycker också att mormodern ser egendomlig ut och frågar varför hon har så stora öron, ögon, händer och mun – varpå vargen störtar upp ur sängen, där den har legat med gamlingens kläder på sig, och slukar Rödluvan. (Grimm & Grimm, 1995, 99-102).

Mätt och belåten lägger vargen sig i sängen för att ta en middagslur. Just då går en jägare förbi stugan och hör vargens ljudliga snarkningar. Jägaren går in i stugan, sprätter upp den sovande vargens buk och befriar flickan och tanten. Tillsammans fyller de vargens buk med stenar som är så tunga att vargen sjunker död till marken då han vaknar och försöker springa sin väg. Rödluvan har lärt sig sin läxa att inte springa in i skogen när mamma har sagt att hon ska hålla sig på vägen. (Grimm & Grimm, 1995, 99-102).

Det berättas också att när Rödluvan vid ett senare tillfälle gick till sin mormor träffade hon en annan varg som också försöker få in henne i skogen. Rödluvan låter sig inte luras utan går raka spåret till sin mormor – strax därpå knackar vargen på och utger sig för att vara Rödluvan. Naturligtvis öppnar inte mormor

dörren, så vargen klättrar upp på taket för att vänta tills Rödluvan ska gå hem. Mormor anar vad vargen har i sinnet och tillsammans med Rödluvan lurar de vargen att falla i ett stentråg fullt med vatten som han drunknar i. (Grimm & Grimm, 1995, 99-102).

Rödluvan beskrivs vara en liten flicka som är så söt och rar att alla som ser henne blir förtjusta i henne. Allra mest tycker hennes mormor om henne och därför skänker mormodern en luva av röd sammet till sin lilla älskling. Flickan tycker så mycket om luvan att hon aldrig vill ha något annat på huvudet och därför börjar hon snart kallas Rödluvan. Rödluvan är snäll, flitig och godtrogen, men också klok nog att lära sig en läxa. (Grimm & Grimm, 1995, 99-102).

5 Tidigare forskning

Vi har sökt tidigare forskningar på databaserna EBSCO, Google Scholar och ProQuest samt vid Yrkeshögskolan Novias bibliotek. Vi har använt sökorden creativity, creative thinking, creative styling, styling, stage makeup, theatrical makeup, makeup, fables, folklore, color, color perception och color + mind. Vi har hittat minst en användbar forskning från varje databas, vi har även använt oss av fyra tidigare lärdomsprov från biblioteket, dessa är Vesterback och Svartbäck (2007), Wiik (2005), Löf (2009) och Sund (2002).

Harding (2010) har undersökt hur man lär ut kreativitet och hur man blir en kreativ ledare. I forskningen framkommer att kreativitet börjar med en vilja att hitta svar på en obesvarad (eller felbesvarad) fråga. Att hitta alternativa sanningar till ett problem och att åstadkomma en förändring är kännetecknande för dem man kallar "kreativa ledare". Forskaren belyser skillnaderna mellan fantasi, tänkande och kreativitet och hur dessa påverkar ledarskap och förändring.

Eley (2007) har i sin artikel presenterat fem myter om kreativitet. I artikeln framkommer att kreativitet inte endast behövs och används inom konstnärliga kretsar, utan är till stor nytta inom alla yrkesområden. Eley konstaterar att kreativitet inte kräver genialitet, utan att en av de viktigaste egenskaperna för att vara/bli kreativ är uthållighet och envishet. Även socialt umgänge och nya erfarenheter stöder det kreativa tänkandet.

Crittenden (2001) har skrivit en artikel i vilken han har undersökt operasångares scenkaraktärer och hur viktigt det är för en operasångare att leva sig in i sin roll för att fånga publikens intresse för såväl karaktären som berättelsen i det hela. Crittenden menar att det är mycket viktigt att varje karaktär är unik gällande allt från smink, hår och kläder till rörelsescheman, miner och tal. Slutligen kan man konstatera att genom fokusering på karaktärernas yttre kan åskådaren få ut mycket mer av operan än vad dialogen ensam kan berätta.

Vesterback och Svartbäck (2007) har gjort en studie med syfte att styla och fotografera modeller utgående från folketro samt att komponera bilderna på ett kreativt sätt till en bildportfolio. Vesterback och Svartbäck ville ta reda på hur man genom styling och fotografering kan anpassa modeller till att gestalta olika karaktärer. Ur resultatet framkommer det att respondenterna har lyckats styla en och samma person till att gestalta flera olika karaktärer genom att noggrant planera stylingen på förhand. Respondenterna konstaterar även att det är upp till betraktaren att bedöma om en bild är bra eller dålig och även skapa sig en uppfattning om sinnesstämningen i bilden.

Richters (1992) har i sin artikel recenserat en lärobok om makeup för maskörstuderande. Emedan många läroböcker innehåller bilder och exakta tillvägagångssätt, uppskattar Richters faktum att boken beskriver saker på ett sätt som tillåter studeranden att göra sin egen tolkning och få ett unikt resultat, istället för att direkt kopiera en makeup från ett fotografi. Richters konstaterar att det är viktigt att behärska grunderna inom makeup innan man fortsätter till mer avancerade tekniker. Därtill framkommer att om man förlitar sig på stereotyper blir ofta en karaktärsmakeup tråkig och förutsägbar. För att uppnå bästa resultat på en karaktärsmakeup måste maskören även ha en förståelse för benstrukturen och muskulaturen i ett ansikte samt behärska färglära.

Wiik (2005) har gjort en studie med syfte att visa respondentens kunskaper inom makeup som erhållits under tre och ett halvt års studier inom skönhetsbranschen. Hon tar upp olika makeupstilar såsom vardagsmakeup, festmakeup, makeup för mogen hy, etnisk makeup, brudmakeup samt kreativ makeup. Stilarna redovisas genom teoretiska beskrivningar samt praktiska övningar. Ur resultatet framkommer det att respondenten har tillräckligt med kunskap om de olika makeupstilarna för att kunna utföra dem i praktiken. Det framkommer även att en makeup blir bäst om den anpassas till modellens personliga förutsättningar dvs. färger och ansiktsdrag. Makeupen kan även anpassas till olika tillfällen och fungerar då som komplettering till kläder, frisyr och accessoarer.

Mesko och Bereczkei (2004) har i sin artikel undersökt hur frisyren påverkar uppfattningen om hur attraktiv en kvinna är i ögonen på en potentiell partner. Resultatet av undersökningen visar att mer attraktiva kvinnor har högre sittande ögonbryn, större ögon och mindre haka än de kvinnor som anses mindre attraktiva, men även frisyren har en stor betydelse för hur en kvinna uppfattas. Kvinnor med medellångt eller långt hår ansågs mer attraktiva än de med kortare frisyren.

Löf (2009) har gjort en studie med syfte att påvisa den skillnad makeup kan göra om den placeras på fel respektive rätt ställe. Respondenten har sminkat fyra modeller lämpligt och olämpligt med hänsyn till deras ansiktsform och därigenom visat hur man kan framhäva eller reducera olika ansiktsdrag. Resultatet visar att man kan förvandla ett ansikte med hjälp av lite makeup om man använder rätt tekniker och färger samt anpassar sig efter modellens ansiktsdrag. Ansiktsdrag kan framhävas eller reduceras med highlight och skuggning om dessa placeras rätt. Man kan även förändra en persons utseende genom att använda olika makeuptekniker på ögon, mun och ögonbryn.

Sund (2002) har gjort en studie med syfte att styla modeller och fotografera dem i både studio och utemiljö. Bilderna sammanställdes till en bildportfolio som visar hur man på olika sätt kan komponera bilder för att få en fungerande helhet. Respondenten konstaterar i resultatet att det är bildens helhet som är viktigast. För att skapa en fungerande bild bör man tänka på olika linjers samspel och färgernas harmoni. För att skapa balans mellan bildernas olika delar bör man planera väl så att ingen del, t.ex. make-upen, dominerar bilden.

Batllori (2009) har skrivit en artikel om en spansk konstnär, Segundo de Chomón, som i början av 1900-talet jobbade med att färglägga svart-vit film. Till en början färgades delar av filmerna endast för att locka och fascinera åskådare, men småningom började färger användas som en specialeffekt, t.ex. färgades ofta fantasifigurer såsom älvor, trollkarlar och demoner för att ge en övernaturlig känsla i en scen. Chomón förstod hur viktiga färger är då man vill skapa och förstärka känslor i en bild och hans arbete lade grunden till filmvärldens förståelse för hur färger uppfattas.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Harding (2010) har kommit fram till att kreativitet börjar med en vilja att hitta svar på en obesvarad eller felbesvarad fråga. Eley (2007) konstaterar att kreativitet inte kräver genialitet, utan en av de viktigaste egenskaperna för att vara/bli kreativ är uthållighet och envishet. Enligt Crittenden (2001) är det mycket viktigt att varje karaktär är unik gällande allt från smink, hår och kläder till rörelsescheman, miner och tal. Vesterback och Svartbäck (2007) har kommit fram till att genom att noggrant planera stylingen på förhand kan man lyckas gestalta flera olika karaktärer. Richters (1992) konstaterar att det är viktigt att behärska grunderna inom makeup innan man fortsätter till mer avancerade tekniker. Därtill menar Richters att om man förlitar sig på stereotyper blir ofta en karaktärsmakeup tråkig och förutsägbar. Enligt Wiik (2005) blir en makeup bäst om den anpassas till modellens personliga förutsättningar d.v.s. färger och ansiktsdrag. Makeupen kan även anpassas till olika tillfällen och fungerar då som komplettering till kläder, frisyra och accessoarer. Även Löf (2009) menar att man kan förvandla ett ansikte med hjälp av lite makeup om man använder rätt tekniker och färger samt anpassar sig efter modellens ansiktsdrag. Ansiktsdrag kan framhävas eller reduceras med highlight och skuggning om de placeras rätt. Mesko och Bereczkei (2004) har i sin studie kommit fram till att kvinnor med medellångt eller långt hår anses mer attraktiva än de med kortare frisyrier. Sund (2002) konstaterar att man bör tänka på olika linjers samspel och färgers harmoni för att skapa en fungerande bild. För att skapa balans mellan bildernas olika delar bör man planera väl så att ingen del, t.ex. makeupen, dominerar bilden. Enligt Batllori (2009) är det viktigt att använda färger för att skapa och förstärka olika känslor i bilder.

6 Undersökningens genomförande

I detta kapitel har vi beskrivit metoderna som vi har använt oss av. För att kunna utföra det praktiska arbetet, har vi fördjupat oss i karaktärsstyling, bildkomposition och fotografering. Resultatet av det praktiska arbetet, d.v.s. fotografierna, utvärderades med hjälp av dataanalysmetoden bildanalys.

6.1 Styling av karaktär

Det första steget för att skapa en karaktär är att fördjupa sig i karaktärens berättelse. Man måste bekanta sig inte bara med karaktärens fysiska attribut, utan också med dennes bakgrund, omgivning, personlighet, ålder och människoförhållanden. Denna information behandlas sedan och omvandlas till en visuell helhet som representerar karaktären. (Corson, Gore Norcross & Glavan, 2009, 17).

Karaktären ska vara sin historia trogen. Därför använder makeupartisten alla knep som finns på marknaden. Ögon, ögonbryn, tänder, naglar, hudfärg och hårfärg ändras så att de passar ihop med helheten. Karaktären kan också bli äldre eller yngre och få nya ansiktsdrag. Ju bättre förberedelser, desto bättre blir resultatet. (Davis & Hall, 2008, 115-116).

Styling av historiska karaktärer på film och TV blir ofta lite missvisande på grund av att publiken har skapat sig en uppfattning om hur man klädde sig under tidsepoken i fråga. Stylisten måste ta denna (miss)uppfattning i beaktande då hon planerar karaktärens makeup, frisyr och garderob. Karaktären ska se så korrekt ut som möjligt, sett ur ett historiskt perspektiv, men utseendet måste också frammana en uppfattning om karaktärens personlighet i åskådarens ögon. (Spencer, 2008, 28).

6.2 Bildkomposition och fotografering

Bildkomposition handlar om hur man arrangerar elementen i bilden för att skapa en enad effekt. Det gäller att bestämma den bästa formen och proportionerna

för motivet och att dela upp bildytan på ett tilltalande sätt. Vid fotografering av stillastående objekt, t.ex. stilleben eller landskap, har man god tid på sig att bestämma sig för hur bilden ska se ut och ramas in. Man väljer fotograferingsposition och belysning, betraktar koncentrationen och placeringen av former, komponerar sedan i sökaren och knäpper av. (Hedgecoe, 1979, 174-175).

Förgrunden har ett stort inflytande på en bilds stämning. Man ska komma ihåg att förgrunden är ett hjälpmedel till huvudmotivet och det får inte konkurrera alltför starkt med detta. Man ska observera förgrundens linjer och former i relation till bakgrunden för att komponera en tilltalande bild. Om möjligt ska man flytta sig runt motivet för att se olika möjligheter till förgrund, bakgrund samt ljuseffekter. (Hedgecoe, 1979, 177).

Ett effektivt sätt att förstärka en komposition är att betona och skapa skärpa i ett särskilt område i bilden – förgrund, mellandistans eller bakgrund. Vilket område man än väljer, används de andra för att skapa djup i bilden. Ibland kan det ändå vara av intresse att se allt i bilden, från förgrunden till bakgrunden. I en sådan bild är det ändå viktigt att ha några punkter i för- eller bakgrunden som ögat kan vila på. (Hedgecoe, 1979, 184-185).

För att ge betraktaren en djupare förståelse för en situation i ett fotografi kan man fotografera situationen i en längre form med flera bilder som återger händelserna mer detaljerat och bredare än vad som är möjligt i en enskild bild. En serie av flera bilder kring samma tema brukar kallas en fotoberättelse och det är fotografernas traditionella verktyg för att återge mer omfattande historier. (duChemin, 2009, 82).

Alla fotoberättelser är olika, men har ofta en liknande uppbyggnad. En längre fotoberättelse kan komponeras på följande sätt: *den inledande bilden* är en vidbild. Denna bild visar vanligen var berättelsen äger rum, i vilken miljö och ofta även vilken stämning berättelsen har. *Halvdistansbilden* inviger betraktaren i berättelsens handling och visar vilka karaktärerna är. *Närbilden* är en närmare, snävare bild av detaljer som är viktiga för berättelsen. Om berättelsen handlar

om hästar, kan närbilden visa en detalj på en sadel. Om det är en fotoberättelse om väder, kan det vara en bil som skadats av en hagelskur. *Porträttbilden* är ofta en närbild eller en ansiktsbild som bidrar till fotoberättelsen med sin närhet och kontakten till betraktaren. *Ögonblicksbilden* är ett foto som fångar en gest, en dialog eller höjdpunkten i handlingen. *Avslutningsbilden* avslutar berättelsen och den kan visa hur historien slutar eller bara vara en naturlig slutpunkt på berättelsen. (duChemin, 2009, 85-86).

Vissa material, föremål och ytor ser bättre ut på bild än andra. För att ta en bra bild är det viktigt att tänka på materialens ytstruktur och deras sätt att reflektera ljus, t.ex. kommer uppmärksamheten att dras till ljusa föremål före mörka. Andra saker som är bra att komma ihåg är att diagonala linjer, hud och våta objekt framom torra ser bra ut på bild och att starkt solsken bör undvikas. (Barr, 2009, 22-24).

Om man fotograferar människor så finns det olika saker som man kan tänka på för att skapa en så bra bild som möjligt. Det är viktigt att modellens kroppsspråk överensstämmer med den övriga stämningen i bilden. Som fotograf kan det vara bra att för ett ögonblick "glömma" människan i bilden och betrakta henne som linjer och färger – passar hon in i helheten? Man behöver heller inte alltid ta med hela människan i bilden, om t.ex. modellens ben inte är relevanta för eller inte passar in i historien kan de lämnas bort ur bilden. Vid beskärning av bilder bör man ändå vara uppmärksam på vad man lämnar bort för att undvika att det ser ogenomtänkt ut. (duChemin, 2009, 146).

6.3 Bildanalys

I dagens samhälle stöter man på bilder överallt: reklambilder, vykort, skivomslag, oljemålningar, väggmålningar, teckningar, altartavlor o.s.v. I vår del av världen har vi en stor erfarenhet av att betrakta bilder - vi vet vad en bild är och hur en bild ser ut. Bilder är kommunikationsmedier med hjälp av vilka en avsändare kan kommunicera med betraktaren som mottagare. De flesta bilder har ett budskap eller en mening och det kan ses som en slags text som framställts genom bildspråk. (Borgersen, 1994, 11).

Bildanalys är ett redskap för att få insikt i en bild. Analysen kan dels göra att betraktaren får ut mera av ett verk som redan gett mycket, dels kan analysen hjälpa i en situation då man inte vet hur man ska tolka en bild. (Mogensen, 1987, 40).

Bildanalys handlar inte om att studera de enskilda detaljerna i en bild – det är bara en början, som gör oss uppmärksamma. I en bildanalys kommenterar man inte bara de självklara sakerna, utan man försöker tränga in i bilden på jakt efter en mening, ett budskap. Man måste tolka bilden som en helhet, en helhet i vilken de olika delarna står i förhållande till varandra som komponenter i en visuell historia. (Borgersen, 1994, 19).

En bildanalys kan delas in i tre stadier: *reaktion*, *betraktande* och *reflektion*. I *reaktionsstadiet* presenteras vi för bilden för första gången. Fortsätter vi att analysera bilden efter den första reaktionen, kommer vi in i *betraktandet*. I det sista stadiet, *reflektionsstadiet*, analyseras bilden medvetet och metodiskt. Olika tecken och sammanhang studeras och den spontana tolkningen kan ändras. Tidsmässigt kan reflektionsstadiet bli hur långt som helst. (Karlsson & Karlsson, 1996, 236).

Bildanalysen utförs genom att ställa vissa bestämda frågor och hitta svar på dessa. Man måste komma ihåg att dessa svar till stor del är subjektiva – betraktarens tankar, känslor, personlighet, åsikter och uppfattning formar svaren. Detta betyder alltså att två personer, som är lika kompetenta bildanalytiker, kan komma till två helt olika resultat gällande en bilds budskap. (Borgersen, 1994, 20).

Ett enkelt sätt att börja en analys är att försöka svara på frågorna: *när*, *för vem* och, till en viss grad, *av vem* bilden skapades. Därefter kan analytikern börja den egentliga analysen genom att forma en problemställning eller ett påstående som vidareutvecklas till en argumentation. Det gäller inte bara att formulera frågorna utan också att kunna besvara dem. En god bildanalys ställer höga krav på analytikerns resonerande förmågor. (Borgersen, 1994, 147-148).

Analysens mål är inte att återskapa bilden för läsaren – även om det naturligtvis är viktigt att läsaren får en uppfattning om hur bilden ser ut - utan att med ord berätta om upplevelsen av, meningen i och budskapet med bilden. Resultatet är inte endast beroende av om analytikern är en erfaren och vaken betraktare, utan även av förmågan att kunna klä sina intryck av bilden i ord. (Borgersen, 1994, 182).

6.4 Undersökningens praktiska genomförande

Vi har kreativt stylat fem modeller till de utvalda sagokaraktererna. Därefter fotograferade vi modellerna utomhus i naturligt ljus med endast en reflektor som hjälpmedel. Reflektorn speglar ljus och hjälper således till att lysa upp t.ex. modellens ansikte. Bilderna sammanställde vi sedan till en inspirationsbok. För att få bästa möjliga resultat har vi fördjupat oss i kreativitet, styling och bildkomposition. För att utvärdera slutprodukten analyserade vi fotografierna med hjälp av bildanalys.

Efter att vi hade valt ut våra sagor, läst böckerna och analyserat sago-karaktererna, började vi fundera på valet av modeller. Vi ville att modellerna skulle motsvara vår personliga tolkning och bild av karaktererna. För den lilla sjöjungfrun ville vi ha en modell med långt, brunt/rött hår och vackra ansiktsdrag. Styvmodern föreställde vi oss ha ett kontrastrikt utseende – mörkt hår, ljus hy och intensiva ögon. Alice i Underlandet är en liten flicka, så vi ville att modellen skulle vara fysiskt liten och sirlig för att se ung ut. Viktigt för Alice var även ett långt, blont hår för ett oskyldigt utseende. Eftersom det för Pinocchio behövdes en manlig modell blev kraven lite annorlunda. Modellen fick inte ha kraftig skäggväxt, eftersom Pinocchio var en liten pojke och skäggväxt dessutom gör sminkningen betydligt svårare. Rödluvan skulle vara en naturlig skönhet med vackra drag och klar hy.

Efter att vi hade valt våra modeller började vi planera stylingen. Vi sökte inspiration för hår och smink på internet och i tidningar och plockade ut olika idéer som vi tyckte om. Vi skissade och skrev ner olika stylingförslag på papper

och valde slutligen ut de helheter vi tyckte mest om. Efter att vi hade bestämt oss för frisyrr och smink började vi planera kläder och accessoarer. Vi ville att stylingen skulle vara en snygg helhet, samtidigt som den skulle framhäva karaktären. Tack vare vår noggranna planering ansåg vi att vi inte behövde en skild dag för att öva på frisyrr och makeup. På dagen för photo shooten gjorde vi en sminkning och tog sedan ett testfoto, som visade om sminket behövde ändras på eller göras mörkare/starkare. Vissa detaljer ändrade vi på då vi såg vår ursprungliga planering i verkligheten. Vi planerade hår och smink noga, medan kläd- och accessoarvalen lämnades öppna. Vi bestämde stilen vi ville ha på stylingen men slog inte slutligt fast någon outfit, eftersom vi ville se helheten på modellen. Vi tog med oss olika klädalternativ till photo shooten och bestämde på plats vad som såg bäst ut.

För att få ett bra ljus i bilderna valde vi att fotografera dagtid utomhus. Därtill försökte vi välja intressanta och passande miljöer med hänsyn till de olika sagorna. Vi tog många bilder av varje modell för att ha valmöjligheter till inspirationsboken. Förutom att bilderna såklart måste vara av bra kvalitet, skulle de även vara välkomponerade och varierande. I inspirationsboken försökte vi få med en närbild, en halvbild och en bild där miljön syns bättre, allt för att skapa en fotoberättelse. På så sätt får betraktaren en bild av stylingen som helhet, men får även se detaljer av makeupen och håret. Inspirationsboken har namnet "Det var en gång..." och är beställd via www.ifolor.fi, som är ett företag som säljer fotoböcker på internet.

7 Resultatredovisning och tolkning

I detta kapitel presenteras resultatet från de enskilda fotograferingarna. Vi har redogjort enskilt för varje sagofigur och motiverat valen av styling och miljö. Vi har även analyserat bilderna med hjälp av bildanalys. Vi har tolkat vårt resultat, d.v.s. bilderna i inspirationsboken och resultatredovisningen mot arbetets utgångspunkter och de tidigare forskningarna. Vi har även använt oss av karaktärsbeskrivningarna, som återfinns i arbetets bakgrund, i vår tolkning. Sagokaraktärerna presenteras i samma ordning som i den teoretiska bakgrunden och i inspirationsboken.

7.1 Den lilla sjöjungfrun

Vår modell, Jennika, fotograferades på Vasklot vid Paradise Beach på sensommaren. Vädret var halvmulet, vilket försvårade fotograferingen eftersom det blev olika ljus och stämning i bilderna då solen gick i och ur moln. Sjöjungfrun fotograferades vid stranden, hon ligger på sanden vid vattenbrynet. Vi föreställde oss att hon precis håller på att förvandlas till människa och inte ännu kan gå. Förvandlingen till människa var både psykiskt och fysiskt smärtsam för sjöjungfrun och därför ser hon plågad och sorgsen ut.

Sjöjungfruns hår är långt och vågigt och representerar havets rörelser och böljande sjögräs. Vi använde olika turkosa nyanser i ögonsminket, vilket påminner om havet. Stenarna, som är limmade i ögonvrån, symboliserar musslornas pärlor och vattendroppar. Vi framhävde ögonen med lös-ögonfransar och valde att applicera endast ett neutralt läppstift och ett läppglans på munnen för att låta ögonen stå i fokus. Vi applicerade en skimrande highlighter på kindbenen, näsryggen, amorvbågen och under ögonbrynen för att ge hyn lyster. Rougen är ljusrosa för att sjöjungfrun ska se frisk och naturlig ut. Vi ville att sjöjungfruns skönhet skulle stå i fokus. Därför valde vi att klä henne i endast en enkel vit t-skjorta och inte använda accessoarer.

Bild 1. Närbild på den lilla sjöjungfrun

Bild 2. Den lilla Sjöjungfrun på stranden

Bild 3. Den lilla sjöjungfrun är plågad och sorgsen

Sjöjungfruns hår är långt och vågigt och vi använde olika turkosa nyanser i ögonmakeupen. Vi framhävde ögonen ytterligare med svarta lösögonfransar. I Andersens (1997) saga om den lilla sjöjungfrun beskrivs hon vara det vackraste barnet av systrarna. Hennes ögon är blå som det djupaste hav och håret är långt och yppigt. Ögonfransarna är mörka och hennes rörelser är vackra och graciösa. Enligt Mesko & Bereczkei (2004) anses kvinnor med långt hår vara

mer attraktiva än de med korta frisyren. Mer attraktiva kvinnor har också i regel högre sittande ögonbryn, större ögon och mindre haka än de som anses vara mindre attraktiva. Vi använde en skimrande highlighter för att ge hyn lyster. Rougen är ljusrosa för att sönjungfrun ska se frisk och naturlig ut. Söderberg & Wigur (2006) anser att man behöver kunskap om produkter, tekniker och färger för att lägga en naturlig makeup som ger ett fräscht intryck.

7.2 Den elaka styvmodern i sagan om Snövit

Nina, som gestaltar styvmodern, fotograferades i Roparnäs i parken utanför Yrkeshögskolan Novia. Fotograferingen ägde rum under en solig sensommar-dag. För att inte bilderna skulle bli överexponerade (=för ljusa) så höll vi oss i skuggan av träden. Vi har gestaltat styvmodern då hon är på väg till dvärgarnas stuga i skogen för att lura Snövit att äta det förgiftade äpplet. Styvmodern ser överlägsen och skadeglad ut, redo att döda Snövit.

Styvmoderns hår är uppsatt i en stram hästsvans. I stället för en krona har hon en håraccessoar med fjädrar och flor. Styvmodern är mycket vacker på utsidan, men är ful och lömsk på insidan. Traditionellt anses långa fransar som vackra och vi ville förstärka detta genom att använda onaturligt långa lösögonfransar. För att göra blicken intensiv använde vi oss av djupa färger på ögonskuggan, såsom mörklila och metalliskt grå. Via klädvalen ville vi framhäva elakhet och lyx. Användningen av handskar med klänning inger en aristokratisk känsla. Mängder av smycken i många lager och spetstyg är ett tecken på bärarens rikedom. Den svarta klänningen ser dramatisk ut tillsammans med de mörkröda läpparna.

Bild 4. Närbild på den elaka styvmodern i sagan om Snövit

Bild 5. Den elaka styvmodern och det förgiftade äpplet

Bild 6. Den elaka styvmodern smyger i skogen

Vi gjorde en vacker men samtidigt dramatisk makeup åt styvmodern. Vi använde oss av djupa färger i makeupen, såsom mörklila och metalliskt grå ögonskugga samt mörkrött läppstift. I sagan om Snövit beskriver Grimm & Grimm (2002) styvmodern vara lika grym som hon är vacker. Hon har varit den vackraste kvinnan i hela kungariket ända fram tills Snövit växer upp. För att skapa en dramatisk stämning i bilderna på Snövits styvmoder klädde vi henne i svart. Vaara (2010) menar att en stylist kan förstärka stämningen i en bild genom att använda olika färger. Enligt henne upplevs mörka färger som tunga.

Enligt Batllori (2009) är det viktigt med färger för att skapa och förstärka känslor i en bild. Användningen av handskar med klänning inger en aristokratisk känsla. Mängder av smycken i många lager och spetstyg är ett tecken på bärarens rikedom. Enligt Ljung (2002) förhöjer kläderna och makeupen varandra och hjälper till med att skapa en viss stämning i en bild.

7.3 Alice i Underlandet

Ronja fotograferades under en sensommardag utanför Yrkeshögskolan Novia i Roparnäs. Vädret var mulet och det var således svårt att få tillräckligt med ljus i bilderna. Bilderna föreställer Alice i färd med att jaga haren och hur hon följer den till hålet under häcken. Vi har försökt gestalta Alice som nyfiken, söt och näsvis.

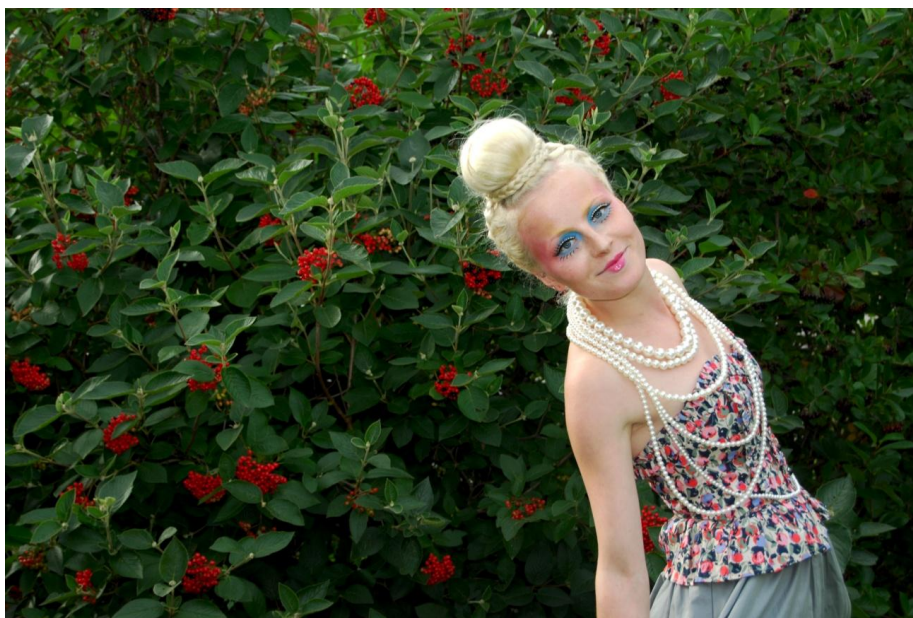
Alice är en liten flicka, men utöver detta beskrivs hennes utseende inte i sagan. I stylingen ville vi därför ta med det magiska och tokiga underlandet. Flätorna i håret representerar att hon är ett barn, medan bollen på huvudet gör helheten mer spännande. I sminket använde vi ljusa klara färger, som även de förstärker det barnliga intrycket, men sminket är applicerat på ett otraditionellt sätt. Den ljusblåa ögonskuggan runt ögonen representerar barnslig naivitet, blåögdhet. Lösögonfransarna och de påmålade fransarna under ögat gör att hennes ögon ser stora och förundrade ut. Den lilla, rosa munnen gör att det ser ut som om Alice snörper ihop munnen, vilket är ett tecken på näsvishet. Vi använde rikligt med skimrande highlighter och glitter för ett sagolikt intryck. Kläderna är flickaktiga med volanger och liknande färger som i sminket. Tubtoppens hjärtformade skärning (sweetheart neckline) ger ett oskuldsfullt intryck. Små flickor älskar smycken och vi tänkte oss att Alice har hängt på sig alla mammas pärlhalsband.

Bild 7. Alice söker haren

Bild 8. Närbild på Alice

Bild 9. Alice i Underlandet

För att visa att Alice i Underlandet är en liten flicka och att hennes historia är lycklig, använde vi ljusa, klara färger. Vaara (2010) menar att en stylist kan förstärka stämningen i en bild genom att använda olika färger, exempelvis ljusa, kalla färger skapar en lättare stämning. Kläderna är flickaktiga med volanger och liknande färger som i sminket. Enligt Sund (2002) är det bildens helhet som är viktigast. För att skapa en fungerande bild bör man tänka på färgernas harmoni. För att skapa balans mellan bildernas olika delar bör man planera väl så att ingen del, t.ex. makeupen, dominerar bilden. Wiik (2005) har i sin studie

kommit fram till att en makeup kan anpassas till olika tillfällen och fungerar då som komplettering till kläder, frisyra och accessoarer. Vi valde att sminka munnen liten och rosa för att ge intryck av att Alice snörper ihop munnen, vilket är ett tecken på näsvishet. Carroll (1986) beskriver Alice som en pratglad och snäll, men ganska näsvis liten flicka. Enligt Vesterback & Svartbäck (2007) är det möjligt att gestalta olika karaktärer genom att noggrant planera stylingen på förhand.

7.4 Pinocchio

Bilderna av Pinocchio fotograferades under vårvintern vid den gamla järnvägsstationen i Vasa. Bilderna visar Pinocchio på rymmen och miljön är smutsig och sliten, vilket symboliserar fattigdom. Ludwig fick instruktioner om att försöka se stel och docklik ut. Bilderna utstrålar vilshet och uppgivenhet.

Pinocchio är en trädocka utan hår, därför valde vi en snaggad modell. För att få modellen att se ut som en trädocka drog vi lodräta linjer från mungiporna ner till hakan. Ögonen ser utskurna ut tack vare de skarpa skuggorna och rougen ser påmålad och onaturlig ut. Vi klädde modellen i olika brokiga färger och mönster. I bilderna har Pinocchio slitna skor och han använder hängslen för att de upphittade byxorna är för stora. Som accessoarer användes hatt och fluga. Den oroliga helheten representerar också hur olydig och lögnaktig Pinocchio är.

Bild 10. Pinocchio är vilshet och uppgiven

Bild 11. En lögnaktig trädocka

Bild 12. Närbild på Pinocchio

Bilderna visar Pinocchio på rymmen och miljön är smutsig och sliten. Pinocchios styling, med brokiga färger och mönster samt slitna skor, speglar hans fattigdom. Collodi (1988) beskriver Pinocchio som en mycket olydig trädocka som både ljuger och hittar på rackartyg. Istället för att gå i skolan så rymmer han hemifrån. Han är naiv och lockas av rikedom. Vidare beskriver Collodi Pinocchio som en fattig trädocka som inte har råd med vanliga kläder. Enligt Thulin (2006) berättar kläderna mycket om sin bärare. Genom klädval kan man signalera om social tillhörighet, yrke, ålder, intressen etc. För att Pinocchio skulle se ut som den trädocka han är, instruerade vi vår modell att hålla sina händer, armar och ben i en stel, onaturlig ställning. Vaara (2001) menar att karaktärsmakeup möjliggör för en person att stiga in i en roll. Enligt Crittenden (2001) är det mycket viktigt att varje karaktär är unik gällande allt från smink, hår och kläder till rörelsescheman, miner och tal. För att få modellen att se ut som en trädocka drog vi lodräta linjer från mungiporna ner till hakan. Ögonen ser utskurna ut tack vare de skarpa skuggorna och rougen ser påmålad och onaturlig ut. Löf (2009) konstaterar att man kan förvandla ett ansikte med hjälp av lite makeup om man använder rätt tekniker och färger samt anpassar sig efter modellens ansiktsdrag.

7.5 Rödluvan

Rödluvan, Julia, fotograferades en regnig höstdag utanför Yrkeshögskolan Novia i Roparnäs. I sagan vandrar rödluvan genom skogen till sin mormor och därför syns träd och buskar i bakgrunden. Vi valde tidpunkten för fotograferingen för att stylingen tillsammans med miljön skulle bilda en snygg helhet – de jordnära tonerna i kläderna matchar de färgglada höstlöven.

Håret är lite rufsigt och slarvigt uppsatt, vilket visar att Rödluvan har rört sig utomhus i vinden och kanske fastnat i någon kvist. Hårets rufsighet tyder också på att hon har haft på sig sin älskade luva. Flätorna runt huvudet ger intryck av att det är en ung flicka på bilden. Sminket ville vi hålla så naturligt som möjligt. Hyn är jämn och har en fin lyster. Kinderna är rosiga, vilket ger ett intryck av att hon har varit utomhus mycket. Vi framhävde modellens ansiktsdrag med en glansig highlighter och applicerade endast ett rosa läppglans på läpparna. Ögonsminket är neutralt med en ljusbrun ögonskugga som diskret förstärker ögonens form och endast ett lager mascara. Vi ville att stylingen skulle vara snygg och modern, därför valde vi bort luvan och klädde istället modellen i en tubscarf som fungerar som en huva. De murriga, rödbruna tonerna gör att hon ser vänlig och jordnära ut och de stickade materialen bidrar till att hon ser ut som om hon jobbar flitigt utomhus. För att stylingen skulle få en ungdomlig känsla satte vi till ett stort halsband med en sten i liknande orange ton.

Bild 13. Rödluvan på väg till sin mormor

Bild 14. Närbild på Rödluvan

Bild 15. Rödluvan i skogen

Enligt vår analys passar vår modell bäst i varma färger och därför valde vi murriga rödbruna toner i stylingen, vilka också gör att hon ser vänlig och jordnära ut. Enligt Söderberg & Wigur (2006) är det viktigt att bestämma om modellen passar bättre i kalla eller varma färger. Då modellen bär de rätta nyanserna kommer ögonens klarhet och färg att förstärkas och hyn får en vacker lyster. Vi lyfte fram modellens ansiktsdrag med en glansig highlighter. Enligt Richters (1992) måste maskören ha en förståelse för benbyggnaden i ett ansikte samt behärska färglära för att uppnå bästa resultat. Vi ville att stylingen skulle vara snygg och modern, därför valde vi bort luvan och klädde istället modellen i en tubscarf som fungerar som en huva. Richters (1992) konstaterar att en karaktärsmakeup ofta blir tråkig och förutsägbar om man förlitar sig på stereotyper. Vi har porträtterat Rödluvan på väg till sin mormors stuga i skogen. I sagan om Vargen och Rödluvan berättar Grimm & Grimm (1995) att Rödluvans mormor bor i en stuga i skogen. Rödluvan beskrivs vara snäll, söt, flitig och rar. Hon tyckte så mycket om den röda luvan hon fick av sin mormor att hon fick sitt smeknamn därefter.

8 Kritisk granskning

I detta kapitel har vi kritiskt granskat vårt examensarbete i sin helhet. Vi har använt oss av Larssons (1994) kvalitetskriterier för kvalitativa studier. Enligt Larsson (1994, 163-164) har alla en personlig uppfattning om hurdan en bra eller en dålig forskning är, men utan klara kriterier för kvalitet saknar uppfattningen värde. Det är ändå viktigt att komma ihåg att vara öppen för diskussion och reflektion samt nytänkande vars resonemang är övertygande. Kriterierna vi har använt oss av är perspektivmedvetenhet, intern logik, innebördsrikedom och struktur.

Forskaren har alltid en föreställning, förförståelse, för det som ska tolkas. Genom att forskaren tydligt klargör sin tidigare kunskap inom ämnet undanhåller hon inte läsaren sitt perspektiv. Det är dock svårt att redovisa all förförståelse eftersom i princip allt man någonsin har tänkt skulle kunna påverka tolkningen. Förståelsen kommer också ständigt att ändras i takt med att forskaren får mer kunskap om ämnet. (Larsson, 1994, 165-166).

Vår förförståelse för sagokaraktärerna baserade sig långt på Walt Disneys filmatiseringar av de klassiska sagorna. Våra uppfattningar ändrades då vi sökte fram originalsagorna och läste dem. Vi använde sedan vår kreativitet för att tolka texten och skapa vår egen bild av karaktärerna. Inom områdena styling och makeup hade vi redan mycket kunskap innan vi började skriva vårt examensarbete, i och med kurserna vi gått under studietiden. Om fotografering, ljussättning och kamerateknik har utbildningen endast gett en ytlig förståelse och vi måste således läsa in oss på ämnena på egen hand.

För att skapa intern logik i en forskning bör det råda harmoni mellan forskningsfrågan, datainsamlingsmetoden och analystekniken. I praktiken betyder detta att varje kapitel i arbetet ska vara relevant för studien och de frågeställningar som har formulerats. Vid bedömandet av arbetet bör man ändå ha i åtanke att metoder inte är neutrala, utan metoderna är förenade med perspektivet. Metoderna och teknikerna har valts i tron att de kommer att ge

svar på forskningsfrågan. (Larsson, 1994, 170-171).

Vi hade ingen egentlig forskningsfråga men syftet med examensarbetet var att kreativt styla och fotografera fem modeller till på förhand utvalda sago-karaktärer. Vi sammanställde även bilderna till en inspirationsbok som visar hur man kreativt kan tolka traditionella sagokaraktärer på ett nytt sätt. Vi anser att arbetets utgångspunkter och bakgrund stöder resultatredovisningen och syftet med arbetet har uppnåtts. Kapitlen om karaktärsstyling, bildkomponering och fotografering har varit till stor nytta vid producerandet av bilderna för inspirationsboken. För att utvärdera inspirationsboken har kapitlet om bildanalys varit till hjälp. En forskningsfråga eller problemprecisering skulle ha underlättat forskningsprocessen.

I en kvalitativ studie handlar resultatet ofta om att gestalta något på ett sätt så att nya innebörder uppstår. En avgörande kvalitet är då innebördsrikedomen. Arbetets resultat blir av högre kvalitet då det innehåller tillräckligt med information. För att förenkla resultatredovisningen bör texten även ha en god struktur d.v.s. vara lättöverskådlig. De olika delarna av arbetet ska i tolkningen sammanföras till en helhet. Ju fler nyanser den helheten innefattar, desto större precision får tolkningen. Kvaliteten på arbetet handlar också om hur väl man har kunnat relatera till tidigare teori. Det är viktigt att ha flera källor som stöder resultatet, vilket är ett tecken på validitet. (Larsson, 1994, 172-173, 175, 181).

Vi anser att vårt resultat, inspirationsboken, visar vår kreativitet och vårt kunnande inom styling och makeup. Resultatredovisningen innehåller tillräckligt med information om och motiveringar för stylingen. Vi har hittat sex vetenskapliga artiklar samt fyra tidigare lärdomsprov som har stött resultatet. En svaghet i arbetet är användandet av dessa fyra lärdomsprov, eftersom de inte räknas som vetenskapliga. Vi valde ändå att använda lärdomsproven eftersom de behandlade ämnen som var relevanta i vårt arbete. Utgångspunkterna i vårt arbete stöder även de vårt resultat. Två av de vetenskapliga artiklarna har vi inte kunnat tolka tillbaka mot (Harding och Eley), men de stöder teorin i arbetet och därför har vi valt att ha med dem.

Efter att kritiskt ha granskat vårt arbete kan vi konstatera att vi har uppnått syftet med arbetet och lyckats producera en snygg och kreativ inspirationsbok. Den kritiska granskningen har lyft fram vikten av de olika delarna i arbetet och deras betydelse för helheten. Vi anser att alla kapitel har varit relevanta för vår studie och att helheten är harmonisk.

9 Diskussion

I detta kapitel analyserar vi vårt examensarbete i sin helhet ur vår personliga synvinkel. Vi diskuterar resultatet i förhållande till syftet och vad som framkom i kapitlet arbetets bakgrund. Vi för fram våra egna åsikter och ger utvecklingsförslag.

Syftet med detta examensarbete är att kreativt styla och fotografera fem modeller till på förhand utvalda sagokaraktärer. Vi kommer att sammanställa bilderna till en inspirationsbok, som visar hur man kreativt kan tolka traditionella sagokaraktärer på ett nytt sätt. Arbetet ger oss en möjlighet att vidareutveckla kunskaperna som vi har samlat under utbildningens gång. Inspirationsboken visar konkret vårt kunnande, men den kan även användas av såväl branskmänniskor som andra i behov av inspiration.

Vi anser att syftet har uppnåtts – vi har varit kreativa och har gjort en personlig tolkning av de klassiska sagokaraktärerna. Vi har lärt oss mycket under processens gång. Förståelsen för vad kreativitet egentligen är och betyder har väckt många tankar och känns relevant inför framtiden. Vi upplever att vi har gått igenom alla stadierna i den kreativa processen och att alla stadier har varit viktiga för att låta våra idéer mogna. Vi är nöjda med både textdelen och inspirationsboken som helhet även om små detaljer alltid skulle kunna ändras. Efter att ha gjort detta arbete kan vi konstatera att ett kapitel om färger och deras betydelse skulle ha underlättat både resultatredovisningen och tolkningen.

Det har varit intressant att uppleva processen från idé till photo shoot och färdig produkt och det har gett en inblick i hurudant en estenoms arbete kan vara. Unikt för arbetet är att vi har använt en text som grund för det praktiska arbetet, istället för att kopiera en redan existerande bild/uppfattning. Det var svårt att inte falla för de stereotypa bilderna av våra sagokaraktärer, samtidigt som karaktärerna måste vara sin historia trogna, d.v.s. karaktärerna måste gå att känna igen.

Alla estenomstuderanden skulle dra nytta av att producera utifrån en text. Att inte ha en färdig bild att kopiera gör att estenomen tvingas använda sin kreativitet på ett helt nytt sätt, vilket också och framförallt ska ses som en möjlighet! Ett utvecklingsförslag för arbetet kunde vara att analysera och styla alla karaktärer ur *en* saga och fotografera dem i studiomiljö för att skapa mera av en bildberättelse samt ha större möjlighet att påverka rekvisita, miljö och bakgrund.

Slutligen kan vi varmt rekommendera att göra arbeten i grupp. En estenom bör kunna jobba i olika slags team och det är viktigt att ha goda sociala färdigheter. Man måste veta när det är läge att stå på sig och när det är bäst att ge efter och kompromissa. Att vi har kunnat bolla idéer med varandra har underlättat både skrivandet och planeringen av styllingen.

LITTERATUR

Andersen, H.C. (1997). *Den lilla sjöjungfrun – och andra sagor av H.C. Andersen*. Stockholm: BonnierCarlsen Bokförlag.

Barr, G. (2009). *Kreativ fotografi – från inspiration till bild*. Lidingö: HME Publishing.

Batllori, J.M. (2009) Segundo de Chomón and the Fascination for Colour. *Film History*, 21 (1), 94-103. [Online]
<http://search.proquest.com/arts/docview/2198051/136BA1B0B6B1A1B1C6F/5?accountid=28773> (hämtat 16.5.2012).

Berghult, J. (2002). *Stylingguiden – hitta din egen stil*. Västerås: ICA bokförlag.

Borgersen, T. (1994). *Bildanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Campsie, J. (2000). *Hår & Make-up*. Köln: Könnemann Verlagsgesellschaft.

Campsie, J. (2001). *Livsstil hår*. Köln: Könnemann.

Carroll, L. (1986). *Alice i Underlandet*. Stockholm: B. Wahlströms Bokförlag.

Collodi, C. (1988). *Pinocchio*. Stockholm: Bonnier.

Corson, R., Gore Norcross, B. & Glavan, J. (2009). *Stage Makeup*. (10. uppl.) Boston: Allyn & Bacon.

Crittenden, R. (2001). Director's Notebook: What A Character! *Opera Journal*, 34 (1), 26-31. [Online]
<http://search.proquest.com/docview/1160816?accountid=28773>
(hämtat 19.4.2012).

Davis, G. & Hall, M. (2008). *The makeup artist handbook*. Burlington: Focal Press.

duChemin, D. (2009). *Berätta i bild – så tar du bilder som berör*. Sundbyberg: Pagina Förlags AB.

Eley, S. (2007). Creative? You? Yes!. *Career World*, 36 (1), 26-28. [Online] <http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=f9f46fb3-ff22-4da7-901b-5df16d28c08a%40sessionmgr104&vid=5&hid=111>
(hämtat 19.4.2012).

Ewalds, E. (1988). *Från ångest till kreativitet*. Örebro: Libris.

Grimm, J. & Grimm, W. (2002). Snövit. Ingår i: Persson, E. (red.) *Sagoslottet*. Malmö: Bertmarks förlag.

Grimm, J. & Grimm, W. (1995). Vargen och Rödluvan. Ingår i: *Bröderna Grimms bästa sagor*. Stockholm: Klassikerförlaget.

Harding, T. (2010). Fostering Creativity for Leadership and Leading Change. *Arts Education Policy Review*, 111 (2), 51-53. [Online] <http://search.proquest.com/docview/821018528?accountid=28773>
(hämtat 19.4.2012).

Hedgecoe, J. (1979). *Fototeknisk handbok*. Stockholm: Bonnier.

Iman (2005). *The beauty of color*. New York: G.P. Putnam's Sons.

Jemella LTD (2011). [Online] <http://www.ghdhair.com/se/>
(hämtat 12.04.2011).

Karlsson, F. & Karlsson S-G. (1996). Det språkliga hos stillbilden. Ingår i: Nordström, G. (red.) *Rum, relation, retorik*. Stockholm: Carlsson Bokförlag.

Ljung, S. (2002). *Susanne Ljungs stora bok om skönhet*. Viborg: Nörhaven book.

Löf, M. (2009). *Spetsig, krokig, rund? – en kreativ studie om hur man framhäver sina ansiktsdrag med makeup*. Opublicerad studie för examen inom skönhetsbranschen. Yrkehögskolan Novia, Hälsovård och det sociala området, Vasa.

Mesko, N. & Bereczkei, T. (2004). Hairstyle as an adaptive means of displaying phenotypic quality. *Human Nature*, 15 (3), 251-270. [Online] <http://web.ebscohost.com/ehost/detail?sid=23827925-fd66-42ec-a4597f5d6c5e2146%40sessionmgr112&vid=1&hid=104&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#db=afh&AN=15610170> (hämtat 19.4.2012).

Mogensen, L. (1987). *Du kan inte tycka fel*. Stockholm: Författarförlaget.

Nationalencyklopedin (1991). Höganäs: Bra böcker.

Richters, C. (1992). The face is a canvas: The design and technique of theatrical makeup. *New England Theatre Journal*, 3, 115-116. [Online] <http://search.proquest.com/docview/2276079?accountid=28773> (hämtat 19.4.2012).

Sahlin, N-E. (2001). *Kreativitetens filosofi*. Nora: Nya Doxa.

Spencer, K. (2008). *Stage & screen makeup – a practical reference for actors, models, makeup artists, photographers, stage managers & directors*. London: Quintet Publishing Limited.

Sund, M. (2002). *Fotografering och bildkomponering – förverkligandet av en bildportfolio*. Opublicerad studie för examen inom skönhetsbranschen. Svenska yrkehögskolan, Hälsovård och det sociala området, Vasa.

Söderberg, M. & Wigur, M. (2006). *MakeUp!*. Malmö: Damm Förlag AB.

Thulin, C. (2006). *Stil – inspirerande råd och praktiska tips om personlig klädstil*. Stockholm: Bokförlaget DN.

Vaara, R. (2010). *Meikki itselle ja ammatiksi*. Helsingfors: Edita.

Vaara, R. (2001). *Meikistä maskiin*. Helsingfors: Edita.

Vesterback, A. & Svartbäck, C. (2007). *Bland trollfötter och dansande dimmor – en kreativ studie inom styling och fotografering utgående från folktro*. Opublicerad studie för examen inom skönhetsbranschen. Svenska yrkeshögskolan, Hälsovård och det sociala området, Vasa.

Von Franz, M-L. (1973). *Interpretation of fairytales*. Zürich: Spring Publications.

Vygotskij, L.S. (1995). *Fantasi och kreativitet i barndomen*. Göteborg: Daidalos.

Wiik, M. (2005). *Olika typer av make-up – en teoretisk och praktisk studie*. Opublicerad studie för examen inom skönhetsbranschen. Svenska Yrkeshögskolan, Hälsovård och det sociala området, Vasa.